

z dnia 29 czerwca 2016 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Charsznica na lata 2016 – 2019.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U z 2016 roku, poz. 446) oraz w związku z art. 87 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1446 z późn. zm.) -

RADA GMINY CHARSZNICA UCHWAŁA CO NASTĘPUJE:

§ 1. Po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Charsznica na lata 2016 – 2019, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Charsznica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Uchto

Załącznik do Uchwały Nr XIX/120/2016
Rady Gminy Charsznica
z dnia 29 czerwca 2016 r.

**GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI
GMINY CHARSZNICA NA LATA 2016 - 2019**

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP

1. Podstawa prawna.
2. Cele programu w świetle Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

II. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I OPIEKA NAD ZABYTKAMI.

1. Definicje podstawowych pojęć z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami zabytkami.
2. Opis form i sposobów ochrony zabytków.

III. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

IV. UAKTUALNIENIE I UZUPEŁNIENIE O NOWE OBIEKTY EWIDENCJI ZABYTKÓW RUCHOMYCH I NIERUCHOMYCH.

V. ZGODNOŚĆ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI SZCZEBŁA KRAJOWEGO, WOJEWÓDZKIEGO I POWIATOWEGO.

1. Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 i Uzupełnienie NSRK na lata 2004 - 2020.
2. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020.
3. Zgodność programu opieki nad zabytkami z dokumentami powiatowymi.

VI. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ZABYTKÓW GMINYCHARSZNICA.

1. Cel i źródła opracowania.
2. Rys historyczny Gminy Charsznica.
3. Zabytki nieruchome objęte prawnymi formami ochrony.
 - 3.1. Pomniki historii i parki kulturowe.
 - 3.2. Rejestr i ewidencja zabytków.
 - 3.3. Ochrona ustalona w planach zagospodarowania przestrzennego.
 - 3.4. Pozostałe obiekty nigdzie nie zakwalifikowane, a godne zauważenia i objęcia opieką.
4. Zabytki ruchome objęte opieką prawną.
5. Zabytki w zbiorach muzealnych.
6. Zabytki archeologiczne.

VII. OBIEKTY POSTULOWANE DO WPISU DO REJESTRU ZABYTKÓW.

VIII. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI.

1. Zabytki ujęte w miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego.
2. Ochrona zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Gminy Charsznica.

IX. Postanowienia końcowe.

I. WSTĘP

Dziedzictwo kulturowe to dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń. To również dorobek naszych czasów. Najczęściej utożsamiamy dziedzictwo kulturowe z archeologią, architekturą i sztuką. Również dawne formy gospodarowania (np. sposoby uprawy roli, sposoby produkcji różnych wyrobów charakterystycznych dla danego regionu) oraz wiele innych przejawów życia i rozwoju społeczności stanowią elementy naszej kultury.

Pamiętać zatem musimy o bogactwie nieodnawialnych źródeł informacji o życiu i działalności naszych przodków oraz o potrzebie zachowania tych źródeł dla przyszłych pokoleń.

Gmina nigdy nie będzie atrakcyjna dla turysty, jeżeli jej zabytki będą zaniedbane, niewłaściwie promowane czy eksponowane.

Stworzenie programu opieki nad zabytkami jest koniecznością przewidzianą ustawą oraz potrzebą społeczną. Jest również ważnym czynnikiem w upowszechnianiu wiedzy i pomaganiu właścicielom zabytków w dbaniu o ich dobrą kondycję.

1. Podstawa prawna

- Art. 87 ust 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2014 roku, poz.1446. z późn. zm.),
- Art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (tj. Dz. U. z 2016 roku, poz. 446),
- Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 roku w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. Nr 212, poz. 2153)

2. Cele programu w świetle Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ochrona zabytków w rozumieniu przyjętym w obowiązującej obecnie w Polsce *Ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 23 lipca 2003 r.* oznacza działania organów administracji publicznych podejmowane w celu:

- zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- zapobiegania zjawiskom niepożądanym: niszczeniu i niewłaściwemu korzystaniu z zabytków, ich kradzieżom, zaginięciom, nielegalnemu wywozowi za granicę;
- kontrolowania stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- uwzględniania zadań ochronnych w procesie planowania, zagospodarowania przestrzennego oraz kształtowania środowiska.

Zgodnie z ustawą istnieją cztery formy ochrony zabytków:

- 1) wpis do rejestru zabytków,
- 2) uznanie za pomnik historii,
- 3) utworzenie parku kulturowego,
- 4) ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Ustawa odróżnia zatem ochronę zabytków, która ma być sprawowana przez organy państwowe i opiekę nad zabytkami, sprawowaną przez właścicieli i użytkowników zabytków. Takie ujęcie problematyki ochrony zabytków stanowi naśladownictwo niemieckich wzorców legislacyjnych, w których odróżnia się *Denkmalschutz* (ochronę zabytków) od *Denkmalpflege* (opieki nad zabytkami).

W wielu pracach teoretycznych dotyczących ochrony zabytków pojęcie to definiuje się jednak znacznie szerzej, jako ogół działań podejmowanych wobec zabytków dla zapewnienia zachowania ich substancji zabytkowej i umożliwienia społeczeństwu korzystania z wartości zabytkowych, których zabytki są nośnikami. W takim ujęciu pojęcie ochrony zabytków może być utożsamione z pojęciem konserwacji zabytków.

Mały słownik ochrony zabytków definiuje ochronę zabytków jako ogół działań mających na celu zapewnienie zabytkom:

- trwania *dum mundus durat* (jak długo będzie istniał świat),
- uczestnictwa w kształtowaniu świadomości indywidualnej i społecznej,
- wypełniania roli składnika współkształtującego środowisko człowieka".

Z tak szerokiej definicji pojęcia ochrony zabytków wynika, że obejmuje ona:

- formułowanie teorii i zasad konserwatorskich,
- prawodawstwo,
- czynności administracyjne,
- badania nad zastosowaniem nowych środków i metod konserwatorskich,
- badania zabytków,
- współuczestnictwo w planowaniu gospodarczym i planowaniu przestrzennym,
- sporządzanie projektów technicznych,
- wykonywanie prac przy zabytkach,
- bieżące utrzymywanie zabytków i zapobieganie szkodliwym oddziaływaniom,
- upowszechnianie wiedzy o zabytkach,
- organizowanie i wypełnianie społecznej opieki nad zabytkami.

II. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I OPIEKANAD ZABYTEKAMI

Na dziedzictwo kulturowe składają się dobra kultury i zabytki. Ale to również, w świetle nowej ustawy z 23 lipca 2003 roku, także ochrona dla nazw geograficznych, historycznych lub tradycyjnych dotyczących placów, ulic lub jednostek osadniczych.

Obszar Gminy Charsznica charakteryzuje się dużymi wartościami kulturowymi, o których obok krajobrazu kulturowego, będącego wynikiem wieloletniej działalności gospodarczej i kulturowej człowieka, świadczą zabytki architektury i budownictwa oraz miejsca pamięci narodowej. Wymienione grupy obiektów objęte są ewidencją i ochroną Państwowej Służby Ochrony Zabytków.

1. Definicje podstawowych pojęć z zakresu ochrony i opiekinad zabytkami.

Zabytek - według Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami to rzecz (nieruchomość, np. budynek, cmentarz lub krajobraz kulturowy albo rzecz ruchoma, np. dzieło sztuki użytkowej, obraz, rzeźba, znalezisko archeologiczne), lub zespół rzeczy, które są dziełem człowieka lub są związane z jego działalnością i stanowią świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, a które powinny być zachowane ze względu na swoją wartość artystyczną, naukową i historyczną. Obiekty takie wpisane są do rejestru zabytków prowadzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków i podlegają ochronie prawnej.

Formami ochrony prawnej zabytków są wpisy do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego lub ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Dawniej, w latach 1961-1973, wartość danego zabytku określała w Polsce jego klasa. Obecnie podział na klasy nie jest stosowany. Zasadniczo uważa się wszystkie zabytki za równie cenne, chociaż zabytki mające wyjątkową wartość prezydent może uznać za pomniki historii, a spośród nich z kolei najbardziej wartościowe mogą znaleźć się na liście światowego dziedzictwa UNESCO.

Obecnie obowiązuje podział na:

- zabytki nieruchome – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości,
- zabytki ruchome – rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych,
- zabytki archeologiczne - zabytek nieruchomy będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

Zabytkiem przyrody określa się najczęściej szczególnie cenne drzewo, grupę drzew (park, las, aleję itp.) lub głąz narzutowy.

Wszystkie zabytki łącznie (z dziedziny budownictwa, rzemiosła, sztuki, archeologii/dziedzictwo archeologiczne i przyrody) stanowią zasoby dziedzictwa kulturowego.

2. Opis form i sposobów ochrony zabytków

Ochrona zabytków, które znajdują się na terenie gminy należy do obowiązków samorządu lokalnego. Zadania stojące przed organami administracji publicznej precyzuje art. 4 Ustawy z dnia 17 września 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Gminy między innymi mają dbać o: „zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie” oraz zapobiegać „zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla zabytków.”

Jednym z obowiązków nałożonych przez ustawę na gminy jest: „uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska”.

Temu zadaniu ma służyć gminna ewidencja zabytków, o której jest mowa w artykule 22 (pkt. 4) cytowanej ustawy: „Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy”.

III. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Ileokroć w programie jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dn. 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz.1446 z późniejszymi zmianami),
- 2) programie – rozumie się przez to GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI W GMINIE CHARSZNICA NA LATA 2016-2019,
- 3) gminie – rozumie się przez to Gminę Charsznica.

2. Opracowanie programu ma na celu:

- 1) włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań Gminy Charsznica,
- 2) uwzględnienie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami,
- 3) rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenia do poprawy stanu ich zachowania,
- 4) eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych,
- 6) tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewnienia ich opieki.

IV. UAKTUALNIENIE I UZUPEŁNIENIE O NOWE OBIEKTY REJESTRU I EWIDENCJI ZABYTEKÓW RUCHOMYCH I NIERUCHOMYCH.

1. Gminna Ewidencja Zabytków

Na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami powstaje gminna ewidencja zabytków.

Na terenie Gminy Charsznica znajdują się obiekty zabytkowe, które nie są wpisane do rejestru zabytków. W programie nie wymienia się wszystkich tego typu obiektów, nie są znane stany własnościowe gruntów, na których posadowione są obiekty, co wymaga konfrontacji dokumentacji z danymi ewidencji gruntów. W dokumentacji zamieszczone są również obiekty o wartościach kulturowych reprezentujące walory regionalne. W tym zakresie sprawy opiniowania zmian modernizacyjnych i remontowych leżą wyłącznie w gestii samorządu gminy, gdyż są poza strefami ochrony konserwatorskiej. Do tej grupy należą głównie budynki, tj. chałupy i domy z XIX i XX wieku. Również w tej grupie występuje brak rozeznania własnościowego gruntów oraz potrzeba potwierdzenia aktualności wykazu.

2. Aktualizacja i uzupełnienie bazy danych

1. Dokonanie przeglądu w terenie z udziałem Rad Sołeckich oraz Rad Parafialnych w każdym sołectwie i weryfikacja posiadanych wykazów.

2. Kwalifikacja obiektów pod kątem stanu technicznego i estetycznego.

3. Wykonanie dokumentacji fotograficznej wszystkich istniejących obiektów.

4. Uzupełnienie kart ewidencyjnych obiektów o uzyskane dane merytoryczne i dokumentację fotograficzną.

5. Opracowanie bazy danych zabytków Gminy Charsznica.

3. Określenie stanów własnościowych obiektów

1. Ustalenie szczegółowej lokalizacji obiektów na działkach gruntu.

2. Nawiązanie współpracy ze Starostwem Powiatowym w Miechowie w celu ustalenia właściciela lub użytkownika.

3. Naniesienie ustalonych danych własnościowych obiektów do kart ewidencyjnych.

4. Określenie stanów technicznych obiektów

1. Nawiązanie współpracy z powiatowym organem nadzoru budowlanego w celu ustalenia stanu technicznego zinwentaryzowanych obiektów.

2. Naniesienie wniosków i opinii w sprawie dalszej kwalifikacji obiektów do gminnej ewidencji dóbr kultury.

3. Określenie niezbędnych prac rewitalizacyjnych obiektów oraz określenie szacunkowej wartości ich przeprowadzenia.

5. Bieżąca aktualizacja dóbr kultury na terenie gminy

1) Wprowadzenie do ewidencji zmian wynikających z rozbiórek, modernizacji i remontów obiektów.

2) Wprowadzenie do ewidencji zmian dotyczących stosunków własnościowych.

6. Dokonanie podziału dóbr kultury na kategorie i opracowanie zasad opieki nad nimi

1) Nawiązanie współpracy z wojewódzką służbą ochrony zabytków i dokonanie wspólnej oceny w kontekście przeprowadzonej inwentaryzacji.

2) Poinformowanie właścicieli obiektów o sposobie zakwalifikowania ich obiektów oraz o wymogach w zakresie opieki nad nimi.

3) Dostosowanie przepisów prawa miejscowego.

7. Podejmowanie działań w zakresie odnowy zabytków

- 1) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na odnowę zabytków będących własnością gminy.
- 2) Informowanie innych właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków.

8. Określenie zasad udostępniania zabytków w celach turystycznych

- 1) Ustalenie z właścicielami wykazu obiektów udostępnianych w celach turystycznych.
- 2) Oznakowanie obiektów udostępnianych w celach turystycznych.
- 3) Opracowanie tablic informacyjnych zamieszczonych na zewnątrz obiektów zawierających podstawowe dane historyczne o obiekcie.

9. Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

- 1) Włączenie tematyki ochrony dóbr kultury do zajęć w placówkach oświaty prowadzonych przez gminę.
- 2) Publikacja materiałów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w prasie lokalnej, w materiałach promocyjnych oraz na stronach internetowych gminy.

V. ZGODNOŚĆ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI SZCZEBŁA KRAJOWEGO, WOJEWÓDZKIEGO I POWIATOWEGO

1. Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013i Uzupełnienie NSRK na lata 2004-2020.

Praca nad Narodową Strategią Rozwoju Kultury stała się okazją nie tylko do przygotowania rzetelnej diagnozy i debaty na temat celów i priorytetów, ale też poszukiwaniem sposobów finansowania zadań z obszaru kultury.

Wejście Polski do unii europejskiej zmienia perspektywę spojrzenia na realizację zadań w wielu dziedzinach życia publicznego, za które w mniejszej lub większej części państwo i jego rządowe struktury ponoszą odpowiedzialność. Dotyczy to również kultury. Rodzi się bowiem szansa na wprowadzenie do działań administracyjno-politycznych dłuższej perspektywy planowania, w tym planowania strategicznego.

(...) po raz pierwszy uzmysłowiono sobie, jak we współczesnej gospodarce wygląda obecność zjawisk kultury i jak olbrzymią rolę w tworzeniu wartości gospodarki danego kraju odgrywają działania kulturalne.

2. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020.

Strategia stanowi załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XII/183/11 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2011 roku. Jest najważniejszym dokumentem przygotowywanym przez samorząd województwa, określającym cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie regionu.

Ma na celu głównie:

- 1) pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej,
- 2) pobudzanie aktywności gospodarczej,
- 3) podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa,
- 4) zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń,
- 5) kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego.

Małopolska posiada bogate oraz unikalne walory kulturowe i krajobrazowe. Na obszarze regionu znajduje się 8 spośród 13 miejsc w kraju -zespółów obiektów chronionych jako światowe dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze UNESCO oraz 5 zespołów uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii. Wojewódzka ewidencja zabytków aktualnie zawiera ok. 47 tys. obiektów zabytkowych ,zaś w rejestrze zabytków województwa małopolskiego prowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków figurują 3170 obiekty nieruchome.

Pod względem liczby obiektów zabytkowych bezkonkurencyjna jest stolica województwa skupiająca 1153 obiekty. Znaczna liczba zabytków znajduje się również w powiatach :nowotarskim(246 obiektów), nowosądeckim (238) oraz gorlickim (193) i krakowskim (186).Najmniej zabytków znajduje się w powiecie miechowskim (26) , dąbrowskim (27) oraz chrzanowskim (31).

Na tle pozostałych województw, Małopolska wyróżnia się wyjątkowym bogactwem zasobów przyrody. Ponad połowa powierzchni regionu objęta jest ochroną prawną (około 8% wszystkich obszarów chronionych w Polsce). Pod względem udziału powierzchni prawnie chronionej Małopolska zajmuje 2 miejsce w kraju.

3. Zgodność programu opieki nad zabytkami z dokumentami powiatowymi.

Powiat miechowski w swojej Strategii Rozwoju Powiatu Miechowskiego wprowadził zapis: „Przekształcić istniejące walory i potencjały turystyczne w wartość rynkową”.

VI. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ZABYTEKÓW GMINY CHARSZNICA

1. Cel i źródła opracowania

Gminny Program Opieki nad zabytkami Gminy Charsznica jest dokumentem uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania w gminie. Jest dokumentem polityki administracyjnej w zakresie podejmowania działań inicjujących, wspierających i koordynujących prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Program niniejszy stanowi podwalinę współpracy między samorządem gminy, właścicielami zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Współpraca ta rozwijana w kolejnych latach powinna przynieść lokalnej społeczności, i nie tylko, wymierne korzyści – zachowanie naszego dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń.

2. Rys historyczny Gminy Charsznica

Historyczna Charsznica posadowiona była na terenach należących do obecnej Charsznicy oraz terenach kolejowych w Miechowie - Charsznicy (od 1885 roku stacji Miechów Charsznica) i działkach przyległych.

Osada na przełomie wieków pojawia się w różnych dokumentach pod nazwą: Karsnicza, Carznica, Krzasnicza, Charznica, Charsnica, Charznycza, Charsznica...

Początki Charsznicy giną w mrokach dziejów. Dokładnej daty lokalizacji osady i jej założycieli nie ustalono.

Wykopaliska archeologiczne potwierdziły fakt osadnictwa na ziemiach charsznickich w okresie kamienia łupanego.

Dane te zawarte są w chronologicznym spisie archeologicznych stanowisk powierzchniowych obszaru AZP-95-56 Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach (1998).

Pierwszą wzmianką pisaną dotyczącą miejscowości Charsznica („de Karsnicza”) jest bulla papieża Urbana IV z 1262r., w której zatwierdzono dziesięcinę dla klasztoru bożogrobców w Miechowie.

Wśród dawnych właścicieli dóbr charsznickich napotykamy przedstawicieli światłych rodów szlacheckich, którzy odegrali znaczącą rolę w historii Polski. Był to między innymi Stefan Koryciński,

który w latach 1652-1658 był kanclerzem wielkim koronnym, a więc najwyższym po królu urzędnikiem świeckim dawnej Rzeczypospolitej.

3. Zabytki ruchome objęte prawnymi formami ochrony

Opracowano i wdrożono:

- Program Prac Konserwatorskich dotyczący drewnianej Piety z XV w. z Kościoła Parafialnego p.w. Św. Wita w Uniejowie Gmina Charsznica,
- Program Prac Konserwatorskich przy obrazie pt. „Uczta Baltazara” (I poł. XVII w.) z zakrystii Kościoła Parafialnego p.w. Św. Wita w Uniejowie Gmina Charsznica.

3.1. Pomniki historii i parki kulturowe

Historyczne budownictwo wiejskie, będące przedmiotem niniejszej analizy, jest materialnym dowodem kultury wsi a także źródłem jej badania. Ochrona dziedzictwa kulturowego obejmuje w całości sieć osadniczą i sieć dróg wraz z towarzyszącymi alejami, kościoły, założenia dworsko-folwarczne wraz z parkami, zabudowę wiejską, zabytki techniki, cmentarze i zabytki archeologiczne. Na terenie gminy, mimo współczesnych przekształceń, zaniedbań i zniszczeń, istnieje nadal wiele obiektów i zespołów o wartościach kulturowych, zasługujących na ochronę konserwatorską. Są to zespoły urbanistyczne o dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej, jednolitej i wartościowej architekturze, zespoły skomponowane w oparciu o otaczający krajobraz, a ponadto budynki posiadające oryginalną architekturę oraz obiekty o niewielkiej wartości jednostkowej, ale tworzące jednorodne zespoły o cechach lokalnych.

W granicach gminy znajdują się zabytki o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Największe nasycenie obiektami o walorach zabytkowych i historycznych znajdują się w granicach wsi Tczycy, Uniejowa, Chodowa, Jelczy i Pogwizdowa. W pozostałych wsiach występują przykłady różnych typów tradycyjnej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej.

Niektóre z nich, głównie te o charakterze sakralnym (np. kapliczki) są odnawiane zwyczajowo (w sposób amatorski) przez mieszkańców przynajmniej raz do roku na Wielkanoc.

3.2. Rejestr i Ewidencja Zabytków

Układy zabudowy poszczególnych wsi w granicach gminy zachowały czytelny charakter historyczny. Najbardziej skomplikowany układ przestrzenny posiada Charsznica. Nie wytworzyła centrum o miejskim charakterze. Pozostała wsią w sensie administracyjnym i dosłownym. Tradycyjna wiejska zabudowa wzbogacona została jedynie o elementy przemysłu i transportu. Jest to wynikiem nawarstwień i połączenia dawnego układu wiejskiego z kolonią kolejową, kompleksem stacyjnym i zespołem zabudowy przemysłowej oraz zabudowy współczesnej rozwijającej się w układzie wielodrożnym.

W latach wcześniejszych sieć dróg bitych i kolei wokół Charsznicy była niezwykle rzadka. Wynikało to z polityki carskiego zaborcy, który celowo ich nie budował w 100-kilometrowym pasie granicznym, izolując Kongresówkę od Galicji.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie w dniu 3 stycznia 2006 r. wydał zaświadczenie OZKr/DW/4141/505/06, że wymienione poniżej obiekty z terenu Gminy Charsznica figurują w rejestrze i ewidencji zabytków województwa małopolskiego:

Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Uniejów Parcela :

- 1) kościół p.w. Św. Wita wraz z otoczeniem i drzewostanem, nr A-320 decyzja z dnia 30.11.1971r. murowany, przed 1470 r. (zapewne wzniesiony przez bożogrobców) rozbudowa od zach. XX wiek (?),restaurowany 1883 r i 1912 r.

2) Urząd Wojewódzki w Kielcach, Wydz. Kultury i Sztuki decyzją nr 400/Tczyca/6/86 z dnia 10 września 1986r. wpisał do rejestru zabytków:

- kopiec średniowieczny w miejscowości Tczyca, usypany jako wzniesienie pod budynek, który jest zabytkowym elementem średniowiecznej sieci obronno-rezydencjonalnej.

Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

Miechów-Charsznica :

1. Kościół pw. MB RÓŻAŃCOWEJ
(W miejscu po dawnej Kaplicy pw. MB RÓŻAŃCOWEJ murowana, lata 1932-1933),
2. Szkoła ul. Szkolna 14, murowana, lata 1928-1929, rozbudowana ok. 1980 r.,
3. Zespół dworca kolejowego ,
 - a. dworzec, murowany ok. 1930r., ul. Kolejowa 1
 - b. dom pracowników kolejowych , murowany ok.1930r., ul. Kolejowa 2
4. Dom nr 3 - ul . Kolejowa mur., ok. 1920r.,
5. Dom nr 2 - ul. Miechowska mur. ,ok. 1920r.,
6. Dom nr 27 – ul. Żarnowiecka mur. ,ok. 1930r.,
7. Dom nr 43 - ul. Żarnowiecka mur., ok. I ćw. XX wieku,
8. Zespół Młynów ob. elektrycznych, ul. Młyńska 13,
 - a. młyn I, murowany, pocz. XX wieku
 - b. młyn II, murowany, ok.1920 r.,
 - c. budynek administracyjny ,ob. Dom Opieki Społecznej, drewniany, ok.1920r.
9. Zespół Fabryki Wódek i Likierów, mur, 1928 r.,
10. Stacja trafo, ul. Kolejowa 3,
11. Figura św. Floriana, ul. Młyńska 14,
12. Dom , ul. Miechowska 15,

Charsznica:

1. Kapliczka Matki Boskiej, II połowa XIX w., dz. 101/8
2. Cmentarz wojenny ok. 1914 r.,
3. Kolumna z krzyżem wykonana z kamienia pińczowskiego w 1852r., dz. 153/7,

Ciszowice:

1. Kapliczka Matki Boskiej Bolesnej, 1872r., dz. 183,
2. Obelisk , Ciszowice 18a,

Chodów:

1. Zespół kościoła Par. P.W. Św. Jana Chrzciciela
 - a. kościół, murowany ,1932r., arch. Jan Karol Sas-Zubrzycki
 - b. plebania, murowana, 1932r. ,arch. Jan Karol Sas-Zubrzycki ,
2. Kapliczka drewniana, pocz. XX w. dz. 323,
3. Dom, Chodów nr 5,

4. Figura NMP, dz. 112,
5. Krzyż, dz. 148,
6. Kapliczka w miejscu po dawnym drewnianym kościele wraz z otoczeniem w obrębie odrodzenia,
7. Krzyż, Chodów nr 54a,
8. Zespół zabudowy ceglanej:
 - a. Dom, Chodów nr 21,
 - b. Dom, Chodów nr 23,
 - c. Dom, Chodów nr 36,
 - d. Dom, Chodów nr 52,
 - e. Dom, Chodów nr 53,
 - f. Dom, Chodów nr 65,

Dąbrowiec

1. Dom, Dąbrowiec 1,
2. Dom, Dąbrowiec 3,

Jelcza:

1. Dom, Jelcza nr 3 , drewn., 1946r.
2. Dom, Jelcza nr 35,
3. Dom, Jelcza nr 53,
4. Dom, Jelcza nr 61,
5. Kamienna Kapliczka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej mur., pocz. XX w. (1904r),
6. Dom, Jelcza nr 31,

Marcinkowice:

1. Dom, Marcinkowice nr 45 -ob. nieużytkowany, drewn., ok. 1930r.,
2. Kapliczka obok domu Marcinkowice nr 41, dz. 437/2,
3. Dom, Marcinkowice nr 39,

Pogwizdów :

1. Zespół dworski
uż. szkoła podstawowa , Pogwizdów nr 58
 - a. dwór, murowany, k. XIX w, przebudowany,
 - b. pozostałości parku , XIX/XX w.,
2. Nagrobki na cmentarzu parafialnym, dz. 619, 620,

Szarkówka:

1. Kapliczka p.w. Św. Feliksa, drewn. , 1925 r., dz. 166,
2. Dom, Szarkówka nr 35, dz. 167,
3. Obelisk , dz. 197,

Tczyca :

1. Zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Idziego

- a. kościół , murowany ,1900-1904, dobudowane prezbiterium 1925r,
- b. kostnica, murowana , pocz. XX w. (dom pogrzebowy),
- c. kapliczka NMP w ogrodzeniu, murowana, pocz. XX w.
- d. kiosk z dewocjonaliami, murowany, ok .1930r.,
- e. ogrodzenie z bramą ,mur-żel, pocz. XX w.
- f. schody i mur oporowy ,murowane, pocz. XX w.
- g. zespół plebani:

- plebania, murowana, 1924r, arch. Wacław Nowakowski

- ogród, pocz. XXw

- ogrodzenie z bramkami ,mur-żel, ok.1924r.

- figura

h. dom parafialny im. Św. Andrzeja Boboli, murowany 1936 r.

2. Kapliczka

murowana, k. XIX w ,gruntownie remontowana 3 ćw. XX w.

3. Figura św. Jana Nepomucena, Tczyca 164, dz. 351/3,

4. Dom , Tczyca nr 163.

5. Kopiec średniowieczny w miejscowości Tczyca, dz. 565, 566,

Uniejów Parcela :

1. kościół p.w. Św. Wita wraz z otoczeniem i drzewostanem, nr A-320

decyzja z dnia 30.11. 1971r murowany ,przed 1470 r (zapewne wniesiony przez bożogrobców)
rozbudowa od zach. XX wiek (?), restaurowany 1883 r i 1912 r. , dz. nr 90,

2. Kapliczka, dz. nr 90,

3. Kolumna , dz. nr 90,

Uniejów Rędziny:

1. Tunel kolejowy „AUGUST” i „WŁODZIMIERZ” , mur., 1882r.

3.3. Ochrona ustalona w planie zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze gminy Charsznica obowiązują następujące zasady w stosunku do ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

1) w granicach obszarów udokumentowanych archeologicznych obiektów nieruchomych (stanowisk archeologicznych) obowiązują następujące wymagania:

- a) wszelkie działania projektowe i inwestycyjne muszą być uzgadniane z organami właściwymi w zakresie ochrony zabytków,
- b) działania zmierzające do zmiany dotychczasowego zagospodarowania wymaga zapewnienia warunków dla nadzoru archeologicznego,

- c) wyklucza się przekształcanie bądź użytkowanie stanowisk archeologicznych które mogłyby powodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej (w szczególności prace wybierzyskowe i niwelacyjne);
- 2) wyznacza się granice stref *ściślej ochrony konserwatorskiej*, gdzie obowiązuje:
- a) utrzymanie stanu istniejącego oraz konserwacja i rewaloryzacja obiektów i zespołów zabytkowych,
 - b) wszelkie prace remontowe i formy zagospodarowania należy uzgodnić z organami właściwymi w zakresie ochrony zabytków,
 - c) w granicach terenu wpisanego do rejestru zabytków zakazuje się wprowadzania nowych inwestycji kubaturowych, poza wymianą substancji na warunkach określonych przez organ właściwym ds. ochrony zabytków,
 - d) w przypadku potrzeby rekompozycji zespołu (likwidacji lub odtworzenia któregoś z elementów) niezbędne jest poprzedzenie działań opracowaniem studium historycznego z wytycznymi konserwatorskimi lub studium historyczno – krajobrazowego,
 - e) obowiązuje podporządkowanie wszelkich form zagospodarowania potrzebie ochrony zabytku, w tym również ochrony widoku na zabytek;
- 3) wyznacza się granice stref *częściowej ochrony konserwatorskiej*, gdzie obowiązuje:
- a) utrzymanie historycznego układu zabudowy, sieci drożnej, kontynuacja historycznych reguł przy podziale działek, zachowanie skali i intensywności zabudowy,
 - b) nowe inwestycje kubaturowe pod względem lokalizacji, gabarytów i formy architektonicznej powinny stanowić dopełnienie kompozycji, lub podlegać zasadzie kontynuacji podporządkowanej ochronie istniejących walorów,
 - c) umieszczanie reklam i tablic informacyjnych (poza wymaganymi przez względy bezpieczeństwa i przepisy szczegółowe np. ustawy - Prawo o ruchu drogowym) powinno podlegać każdorazowemu uzgodnieniu formy przez organy właściwe w zakresie ochrony zabytków),
 - d) zakazuje się umieszczania reklam wielkogabarytowych,
 - e) działania projektowe i inwestycyjne wymagają uzgodnienia z organami właściwymi w zakresie ochrony zabytków;
- 4) budynki zabytkowe oraz obiekty architektury tradycyjnej są objęte opieką konserwatorską, wszelkie remonty lub modernizacje wymagają uzgodnienia z organami właściwymi w zakresie ochrony zabytków.

3.4. Pozostałe obiekty nigdzie nie zakwalifikowane, a godne zauważenia i objęcia opieką

Strefy ochrony konserwatorskiej dotyczą zarówno obiektów już wpisanych do rejestrów zabytków jak i innych o najwyższych walorach zabytkowych nie przewidywanych do wpisu do rejestrów. Winne być objęte przynajmniej inną formą ochrony, taką jak rezerwat kulturowy czy skansen. Strefy te mogłyby dotyczyć pojedynczych obiektów architektury, małej architektury, parków, cmentarzy lub układów i zespołów zabudowy, obszarów krajobrazu kulturowego i naturalno-kulturowego oraz bezpośredniego otoczenia i obszarów ekspozycji widokowej.

Układy zabudowy poszczególnych wsi w granicach gminy zachowały czytelny charakter historyczny. Najbardziej skomplikowany układ przestrzenny posiada miejscowość Miechów-Charsznica. Nie wytworzyła centrum o miejskim charakterze. Pozostała wsią w sensie administracyjnym i dosłownym. Tradycyjna wiejska zabudowa wzbogacona została jedynie o elementy przemysłu i transportu. Jest to wynikiem nawarstwień i połączenia dawnego układu wiejskiego z kolonią kolejową, kompleksem stacyjnym i zespołem zabudowy przemysłowej oraz zabudowy współczesnej rozwijającej się w układzie wielodrożnym.

W granicach gminy znajdują się zabytki o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Największe nasycenie obiektami o walorach zabytkowych i historycznych znajdują się w granicach wsi Teczycy, Uniejowa, Chodowa, Jelczy i Pogwizdowa. W pozostałych wsiach występują przykłady różnych typów tradycyjnej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej.

Tylko niektóre z nich, głównie te o charakterze sakralnym są odnawiane zwyczajowo (w sposób amatorski) przez mieszkańców przynajmniej raz do roku na Wielkanoc.

WITOWICE

- Figura Matki Boskiej, dz 26/4,
- Figura , dz. 77/1,
- Figura, dz. 118/3, obok domu Witowice 9,
- Drewniana kapliczka, dz. 115/8, Witowice 18.

4. Zabytki ruchome objęte opieką prawną

- Rzeźba Piety z kościoła w Uniejowie – wykonana ok. 1420r. z drewna lipowego, polichromowana, częściowo złocona. Podstawa prostokątna zaokrąglona. Maria siedzi na ławie trzymając na kolanach bezwładne ciało Chrystusa. Jest objęta opieką prawną z mocy ustawy. Wszelkie działania wobec niej odbywać się mają za zezwoleniem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie. Obiekt wraz z kościołem figuruje w rejestrze Małopolskiego Konserwatora Zabytków określającym granicę ochrony konserwatorskiej.
- „Uczta Baltazara” w kościele w Uniejowie – obraz olejny w drewnianej złoconej ramie. Jest ilustracją fragmentu Księgi Daniela opowiadającego historię króla Babilonii, który zbeczczył naczynia święte używając ich podczas uczty. Dekoracyjność obrazu i realistyczne odtworzenie szczegółów może wskazywać na twórczość prowincjonalnego artysty zależnego od warsztatu Dolabelli (Niderlandy).

5. Zabytki w zbiorach muzealnych

W roku 1989 zrodził się pomysł zorganizowania w Charsznicy wystawy dziedzictwa historycznego i kulturowego ziemi charsznickiej, jako podwaliny pod przyszłe muzeum kapusty lub izbę regionalną.

Zacząto zbierać i skupować starocie. Jako tymczasowe lokum posłużyła „sołtysówka”. Następnie zorganizowano „Muzeum Kapuściane” w budynku wielofunkcyjnym w Miechowie-Charsznicy. Obecnie znajduje się tu ok. tysiąca unikalnych eksponatów. Są przedmioty gospodarstwa domowego i rolnego.

Można tu znaleźć szatkownice ręczne i mechaniczne do kapusty z przełomu XIX i XX wieku, stare beczki do jej kiszenia, gliniane garnki.

Pojawiły się maselnice, lampy naftowe, maszyny do pisania, zdjęcia rodzinne, przedmioty produkowane onegdaj przez miejscowe zakłady produkcyjne, stary adapter, winylowe płyty a nawet słomiane buty, w których Niemcy w czasie okupacji stali na warcie.

Jest też oryginalny krzyż bożogrobców z XIII wieku. - leżał zapomniany na strychu w kościele w Chodowie, który był jedną z siedzib zakonu.

6. Zabytki archeologiczne

W ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski z 1998r. na terenie Gminy Charsznica przeprowadzono badania archeologiczne współfinansowane przez Towarzystwo Przyjaciół Charsznicy. Przeprowadzone badania umożliwiły określenie archeologicznej przeszłości gminy. W trakcie prowadzonych badań znaleziono liczne ślady osadnictwa okresów prehistorycznych: epoki kamienia, mezolitu, neolitu, epoki brązu oraz kultur: ceramiki wstęgowej rytej, pucharów lejowatych, mierzanowickiej, trzcinieckiej, łużyckiej, przeworskiej i z okresu wpływów cesarstwa rzymskiego, jak również średniowiecza.

Karty Ewidencji Stanowisk Archeologicznych wykazują rodzaj znalezisk i epokę, z jakiej pochodzą. Materiały te należy wykorzystać w przyszłych działaniach zmierzających do zachowania tych stanowisk i ewentualnego ich ratowania.

VII. OBIEKTY POSTULOWANE DO WPISU DO REJESTRU ZABYTEKÓW

Sugerowane strefy ochrony konserwatorskiej dotyczyć powinny zarówno obiektów już wpisanych do rejestrów zabytków jak i innych o najwyższych walorach zabytkowych nie przewidywanych do wpisu do rejestrów. Winne być objęte przynajmniej inną formą ochrony, taką jak rezerwat kulturowy czy skansen. Strefy te mogłyby dotyczyć pojedynczych obiektów architektury, małej architektury, parków, cmentarzy lub układów i zespołów zabudowy, obszarów krajobrazu kulturowego i naturalno-kulturowego oraz bezpośredniego otoczenia i obszarów ekspozycji widokowej.

Obszar ochrony środowiska kulturowego ze względu na wyżej wymienione wspomniane tradycyjne metody produkcji i zagospodarowania terenu krajobraz kulturowy gminy obfituje w liczne zachowane pierwotne układy ruralistyczne, pojedyncze obiekty, bądź istniejące w formie wyspowej układy tradycyjnej zabudowy drewnianej o lokalnym i regionalnym charakterze, kościoły, kapliczki i cmentarze, obiekty przetwórstwa rolno-spożywczego, takie jak młyny, spichrze, zespoły folwarczne, pałacowo-ogrodowe, a także zabytki archeologiczne, w tym o własnej formie krajobrazowej. Ich zachowanie i wykorzystanie stanowi doskonałe narzędzie do budowania wizerunku obszarów wiejskich i rolniczych na poziomie lokalnym i regionalnym.

Wszystkie tego typu działania winny być wykonywane z jednoczesnym wykorzystaniem Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

VIII. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZABYTEKAMI

L/p	Opis działania	Okres realizacji	Realizacja
Opracowanie elektronicznej bazy danych "Zabytki Gminy Charsznica"			
1.	Utworzenie i prowadzenie elektronicznej bazy danych w oparciu o Gminną Ewidencję Zabytków (GEZ)	praca ciągła	
2.	Rozszerzenie i uzupełnienie danych do GEZ poprzez zwiad terenowy, kwerendę historyczną w archiwach, muzeach, bibliotekach i zasobach prywatnych		2018 r.
3.	Udział w przeglądach technicznych obiektów zarejestrowanych w GEZ	praca ciągła	
4.	Opracowanie fotograficzne stanu zachowania zabytków wpisanych do GEZ i Rejestru Zabytków Województwa Małopolskiego		2019 r.
Utrzymywanie i poprawa stanu technicznego zabytków nie stanowiących własności gminy			
1.	Współpraca z właścicielami obiektów zabytkowych w zakresie rewitalizacji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego	praca ciągła	
2.	Pomoc w kontaktach ze służbami konserwatorskimi i archeologicznymi w ramach planowanych prac objętych rewitalizacją	praca ciągła	
3.	Określenie zasad i udzielanie pomocy finansowej właścicielom remontującym obiekty wpisane do Rejestru Zabytków i GEZ w ramach środków zabezpieczonych w budżecie na dany rok (dotacje, ulgi w podatku od nieruchomości)		do 2019r.
4.	Określenie zasad udostępniania obiektów zabytkowych w celach turystycznych wspólnie z właścicielami		2017r.

Działania w zakresie popularyzacji dziedzictwa kulturowego				
1.	Opracowanie i wykonanie systemu oznakowania zabytków na terenie gminy (tablice, plansze, mapy)			2019r.
2.	Opracowanie ścieżek turystyczno-widokowych -zaznaczenie tras na mapach gminy i powiatu -opracowanie folderów prezentujących historię zabytków			2018r.
3.	Wydawnictwa popularyzatorskie (pocztówki, broszury, foldery, książki)			2018r.
4.	Utworzenie na stronie internetowej gminy zakładki poświęconej zabytkom			2018r.
Działania edukacyjne z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego				
1.	Edukacja dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie zapoznania z historią gminy i jej zabytkami	praca ciągła		
2.	Prezentacja historii gminy i jej zabytków w mediach	praca ciągła		
3.	Konkursy na szczeblu szkoły, gminy, powiatu (plastyczne, historyczne, fotograficzne)	praca ciągła		
4.	Inicjowanie działalności kółek i innych grup społecznych ukierunkowanych na ochronę i opiekę nad dobrami kultury	praca ciągła		
Monitoring realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami				
1.	Prowadzenie rejestru z realizacji zadań objętych Programem	praca ciągła		
2.	Prowadzenie rejestru zmian zachodzących w obiektach wpisanych do Rejestru Zabytków i GEZ	praca ciągła		
3.	Prowadzenie rejestru postulatów mieszkańców dotyczących opieki i ochrony nad zabytkami	praca ciągła		
4.	Sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu	co 2 lata		

1. Zabytki ujęte w Miejscowym Planie ZagospodarowaniaPrzestrzennego

- Obejmuje się strefą *ściślej ochrony konserwatorskiej* następujące obiekty i zespoły:

CHARSZNICA

1) MOGIŁA WOJENNA Z I WOJNY ŚWIATOWEJ;

CHODÓW

2) ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. ŚW. JANA CHRZCICIELA;

POGWIZDÓW

3) ZESPÓŁ DWORSKO – PARKOWY;

SZARKÓWKA

4) KAPLICA;

5) DOM KOŁO KAPLICY (inskrpcja "Przyjdźcie do mnie wszyscy którzy pracujecie");

TCZYCA

6) ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. ŚW. IDZIEGO (wraz z plebanią, ogrodem plebańskim, domem parafialnym i towarzyszącą małą architekturą);

7) KOPIEC NA GRODZISKU;

UNIEJÓW PARCELA

8) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. WITA (rejestr zabytków A-978).

- Obejmuje się strefą *częściowej ochrony konserwatorskiej* następujące obiekty i zespoły:

MIECHÓW-CHARSZNICA

9) ZESPÓŁ ZABUDOWY PRZEMYSŁOWEJ;

CHODÓW

10) UKŁAD RURALISTYCZNY;

JELCZA

11) ZABUDOWA TRADYCYJNA.

Ochrona jednostkowa powinna zapewnić:

- 1) zachowanie obiektu w dobrym stanie technicznym, bez zmian zagrażających zatarciem cech indywidualnych lub stylowych;
- 2) utrzymanie ekspozycji obiektu w bezpośrednim otoczeniu;
- 3) uzgadnianie działań dotyczących obiektu z Służbą Ochrony Zabytków.

Wszystkie figury przydrożne, krzyże i kapliczki – jako integralny element krajobrazu kulturowego regionu – mają charakter zabytkowy

2. Ochrona zabytków na wypadek konfliktuzbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Gminy Charsznica

W oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz.U. Nr 212, poz. 2153) powstał Plan Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Gminy Charsznica, który bierze pod uwagę:

- 1) ochronę kościoła pw. Św. Wita w Uniejowie-Parceli,
- 2) ochronę kościoła pw. Św. Idziego w Tczycy,

w szczególności:

- dane ilościowe zasobów,
- miejsca i sposobu zabezpieczenia,
- przygotowania oznakowania,
- przygotowanie (uzupełnienie) opakowań,
- wykaz niezbędnych prac adaptacyjnych,
- wykaz materiałów i osób do przygotowania oznakowań obiektów.

IX. Postanowienia końcowe

1. Realizacja programu poddana będzie ocenie Rady Gminy Charsznica po upływie dwóch lat od jego uchwalenia.
2. W sprawach nie uregulowanych w programie mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Ūchto